

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/171/2024
Identifikačné číslo spisu:	1112213604
Dátum vydania rozhodnutia:	22.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1112213604.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Z. P. A. K., narodený XX. H. XXXX, F., F. ul. č. X, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie č. 13, o náhradu škody, vedenej na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B1-8C/94/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. mája 2024 č. k. 10Co/58/2023-456, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudok Okresného súdu Bratislava I. (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) z 28. novembra 2022, č.k. 8C/94/2012-408, o zamietnutí žaloby (výrok I.) a nepriznaní žalovanému náhrady trov konania (výrok II.); potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (výrok I.) a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (výrok II.).

2. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť mu istinu 23.842, 76 eur s 9,5 % úrokom z omeškania ročne od 21. septembra 2011 do zaplatenia titulom náhrady škody podľa § 18 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v znení účinnom do 30. júna 2004 (ďalej len zákon č. 58/1969 Zb.), resp. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“).

2.1 Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 1, § 2, § 9 ods. 1 písm. b), § 18 ods. 1, § 25 zák. č. 58/1969 Zb. zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym

úradným postupom v znení účinnom do 30. júna 2004, § 27 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a vecne nedôvodnosťou podanej žaloby, keď mal vykonaným dokazovaním a následným právnym zhodnotením veci preukázané, že neexistuje právny titul (právny základ) pre priznanie náhrady škody podľa zák. č. 58/1969 Zb. Poukázal na to, že žalobca svoj nárok odôvodňoval tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 22. septembra 2011 nadobudol od spoločnosti VENUS PROJECT Slovakia, s r.o., Košická 37, Bratislava, IČO: 31342841 (ďalej len „VPS“) predmetnú pohľadávku voči žalovanému s tým, že nárok na náhradu škody si táto obchodná spoločnosť uplatnila žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 20. septembra 2011, doručenou žalovanému dňa 21. septembra 2011, keď postúpenie tejto pohľadávky bolo žalovanému oznámené listom zo dňa 23. septembra 2011, doručeným žalovanému dňa 26. septembra 2011. Žalobca tvrdil, že žalovaný zodpovedá za náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod č. 42Rob 34/2004, neskôr pod č. 28Cb 19/2006, pričom nesprávny úradný postup Okresného súdu Bratislava III v tomto konaní spočíva v nesprávnom vyznačení právoplatnosti a vykonateľnosti na platobnom rozkaze č. k. 42Rob 34/2004 zo dňa 19. januára 2004, dňom 07. februára 2004, keďže platobný rozkaz z dôvodu jeho riadneho nedoručenia spoločnosti LIVAK PLAST, s. r. o., Pri Dynamitke 11, Bratislava (ďalej len „LIVAK PLAST“), nemohol nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť. Súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že žalobca sa domáhal náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava III vo vyššie uvedenom konaní, ktorý mal spočívať nielen v nesprávnom vyznačení právoplatnosti a vykonateľnosti na platobnom rozkaze č. k. 42Rob 34/2004 zo dňa 19. januára 2004, dňom 07. februára 2004, v prieťahoch v tomto celom konaní, ako aj v diskriminácii žalobcu pri rozhodovaní o trovách konania pri zastavení konania.

2.2 Prvoinštančný súd uviedol, že po vyhodnotení argumentácie žalobcu a žalovaného dospel k záveru, že v tejto veci nedošlo, tak ako to uvádzal žalobca, k nesprávnemu úradnému postupu Okresného súdu Bratislava III v konaní č. 42Rob 34/2004, následne č. 28Cb 19/2006, podľa § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., z čoho vyplýva, že nebola splnená prvá zákonná podmienka ani pre prípadné uplatnenie si náhrady škody titulom nezákonného rozhodnutia podľa § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., a to preukázanie existencie nesprávneho úradného postupu. Zdôraznil, že nakoľko pre úspešné uplatnenie náhrady škody je potrebné súčasné splnenie všetkých zákonných podmienok - existencia nesprávneho úradného postupu, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodou a namietaným nesprávnym úradným postupom, a v tejto veci nie je splnená už prvá podstatná a základná podmienka - existencia nesprávneho úradného postupu, nie je daný v tejto veci už samotný prvotný právny základ, z dôvodu ktorého sa už nezaoberal ustálením a vyhodnotením ďalších zákonných podmienok. Poukázal na skutočnosť, že žalobca v konaní zároveň namietal, že žalovaný zodpovedá i za škodu, ktorá mu vznikla v tejto veci na základe toho, že postup Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod č. 8K 1/2004 sa mu javil ako nesprávny úradný postup, ktorý podľa názoru spočíva v tom, že konkurzný súd zanedbal svoju dohliadaciu povinnosť, čo malo za následok, že sa ním prihlásená vykonateľná pohľadávka voči úpadcovi dňa 02. 02. 2005 nestala súčasťou zoznamu pohľadávok a po zrušení konkurzu nebolo možné viesť výkon rozhodnutia alebo exekúciu na majetok dlžníka, nekonal so spoločnosťou VPS, ako s konkurzným veriteľom s tým, že aj v tejto časti žaloby dospel k záveru, že nie je splnená prvá zákonná podmienka ani pre prípadné uplatnenie si náhrady škody titulom nezákonného rozhodnutia podľa § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., a to preukázanie existencie nesprávneho úradného postupu, keďže v postupe konkurzného súdu v tejto veci nezistil znaky nesprávneho úradného postupu. Opätovne poukázal na to, že pre úspešné uplatnenie náhrady škody podľa zákonných ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. je potrebné súčasné splnenie všetkých zákonných podmienok: (i) existencia nesprávneho úradného postupu, (ii) vznik škody a (iii) príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodou a namietaným nesprávnym úradným postupom, a v tejto veci nie je splnená už prvá podstatná a základná podmienka, čiže existencia nesprávneho úradného postupu, nie je daný v tejto veci už samotný prvotný právny základ, z dôvodu ktorého sa už nezaoberal ustálením a vyhodnotením ďalších zákonných podmienok.

2.3 Súd prvej inštancie na základe týchto skutočností skonštatoval, že žalobcom uvádzaný právny titul pre priznanie nároku na náhradu škody v zmysle § 2 zákona č. 58/1969 Zb. nebol vykonaným dokazovaním preukázaný. Zároveň považoval za potrebné nad rámec uvedeného poukázať na viaceré procesné okolnosti, ktoré žalobca namietal, keď trval na tom, aby súd predložil pred meritórnym rozhodnutím vo veci na rozhodnutie odvolaciemu súdu jeho odvolanie, ktoré podal proti uzneseniu

okresného súdu z 08. júna 2022, č. k. 8C/94/2012 - 266 s tým, že v danom prípade však musel postupovať podľa § 375 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a keďže proti citovanému uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 CSP, na rozhodnutie o odvolaní bude vec predložená až po vydaní rozhodnutia vo veci samej. Uviedol, že v druhom rade nevyhovel žiadosti žalobcu o odročenie pojednávania, ktoré sa malo konať dňa 26. septembra 2022, pretože z 08. júna 2022, č. k. 8C/94/2012-266, doručeným žalobcovi 30. júna 2022, rozhodol, že vzhľadom na nepreukázanie dôvodov vedúcich k odročeniu pojednávania dňa 31. marca 2022, nebude podľa § 184 ods. 1 CSP na ďalšie žiadosti o odročenie pojednávania prihliadať, a preto na žiadosť neprihliadol a vo veci konal, čo však ani nebolo na ujmu práv žalobcu, keďže sa na pojednávanie konané dňa 26. septembra 2022 dostavil. Poukázal na to, že v treťom rade, žalobca voči osobe konajúceho zákonného sudcu vzniesol viacero námietok zaujatosti, pričom odhliadnuc od toho, že žalobca sa v týchto podaniach (č. l. 340-348, 395-402), označuje za rytiera, je vysokoškolsky vzdelaný a pokúšal sa urážať zákonného sudcu, išlo sčasti o skutočnosti, ktoré sa mali podľa tvrdení žalobcu udiť 11. júla 2022 na pojednávaní vo veci vedenej pod sp. zn. 7C/5/2019 a napriek tomu, že ide o nepravdivé skutočnosti (zákonný sudca sa nikdy voči manželke žalobcu nevyjadril hanlivo, ani inak neznášanlivo, ani z dôvodu národnosti, ani z iného dôvodu, čo je zrejmé aj zo zvukových nahrávok z pojednávania), ide o skutočnosti, ktoré by zjavne boli žalobcovi známe najneskôr 11. júla 2022 a ak ich teda súdu predložil ako dôvod zaujatosti sudcu až dňa 08. novembra 2022, predložil ich zjavne po lehote podľa § 53 ods. 1 CSP, z dôvodu ktorého v tejto časti na námietku zaujatosti neprihliadal podľa § 53 ods. 1 druhá veta CSP. Poukázal na to, že žalobca namieta procesný postup súdu a rozhodovaciu činnosť sudcu v tejto, alebo iných veciach a na takúto námietku zaujatosti tiež nemohol prihliadnuť v zmysle § 53 ods. 3 CSP. Výrok, ktorým rozhodol o nároku na náhradu trov konania odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 CSP a vecne úspechom žalovaného v spore, ktoré mu by preto, v súlade so zásadou úspechu patrila náhrada trov konania v rozsahu 100 %, a to vo vzťahu ku konaniu pred súdom prvej inštancie, odvolacím súdom (konanie vedené Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 10Co/87/2015) a dovolacím súdom (konanie vedené Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 5 Cdo 41/2016), nakoľko však zo spisu vyplýva, že žalovanému žiadne trovy nevznikli ani v konaní pred súdom prvej inštancie, ani pred odvolacím alebo dovolacím súdom, v súlade s čl. 17 základných princípov CSP rozhodol, že žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva za žiadnu z uvedených etáp konania (R 72/2018, uznesenie NS SR z 28. februára 2018, sp. zn. 7Cdo14/2018).

3. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovým a právnym posúdením súdu prvej inštancie. Žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal splnenie, ani jednej zákonnej podmienky, a už vôbec nie kumulatívne splnenie všetkých zákonných podmienok nevyhnutných pre úspech v spore o náhradu škodu spôsobenej nesprávnym úradným postupom štátu, keďže nepreukázal tvrdený nesprávny úradný postup ani v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 42Rob/34/2004, resp. 28Cb/19/2006 a ani v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8K/1/2004.

3.1 Podľa odvolacieho súdu z obsahu spisu vyplýva, že žalobca namieta vo svojich podaniach zákonného sudcu opakovane (07. júla 2022, 08. júla 2022 a 11. júla 2022) a prvoinštančný súd dňa 12. júla 2022 predložil námietku zaujatosti na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave, ktorý podaním zo dňa 15. júla 2022, č. k. 14NC/9/2022 - 287 vrátil spis súdu prvej inštancie bez rozhodnutia o nej s poukazom na ust. § 52 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 3 CSP, nakoľko námietka zaujatosti smerovala proti procesnému postupu sudcu, ako i z dôvodu absencie podstatných, zákonodarcom stanovených náležitostí.

3.2 K námietke žalobcu v podanom odvolaní, že o jeho spore nerozhodol nezaujatý sudca, ale rozhodol nezákonný sudca, ktorého namieta v podaní zo dňa 08. 11. 2022, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie postupoval v súlade so zákonom, keď podľa § 53 ods. 1, 3 CSP (Námietku zaujatosti je potrebné uplatniť najneskôr do siedmich dní, odkedy sa strana dozvedela o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený. Na neskôr uplatnenú námietku zaujatosti súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada, v tomto prípade vec nadriadenému súdu nepredkladá.) na pojednávaní 28. 11. 2022 v prítomnosti oboch strán sporu oboznámil obsah vznesenej námietky zaujatosti a zrozumiteľne vysvetlil dôvody, pre ktoré na podanú námietku zaujatosti prihliadať nebude.

3.3. Odvolací súd vzhľadom na uvedené posúdil danú odvoláciu argumentáciu žalobcu ako právne bezvýznamnú a irelevantnú. K obsahu podaných námietok zaujatosti žalobcom doplnil, že žalobca neprípustne a opakovane spochybňuje nestrannosť, čestnosť a schopnosť zákonného sudcu dodržiavať zásady nezávislosti pri výkone svojej funkcie sudcu a jeho urážlivé podania majú tendenciu zasiahnuť nielen do profesionálnej cti sudcu, ale obsah týchto podaní je spôsobilý znížiť aj autoritu sudcu. Podľa názoru odvolacieho súdu je totiž neprípustné, aby strana sporu svoju nespokojnosť s rozhodnutím vo veci vyjadrovala verbálnym, či písomným hrubo urážlivým, či ironickým podaním na sudcu.

3.4 Následne odvolací súd konštatoval, že z obsahu je zrejmé, čoho sa žalobca žalobou domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy na preukázanie svojich tvrdení označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, ktoré dôkazy vykonal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil, ako aj všetky podstatné dôvody, pre ktoré rozhodol spôsobom uvedeným v napadnutom rozsudku, a preto sa odvolací súd nestotožnil s tvrdením žalobcu v podanom odvolaní, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, čím malo dôjsť k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

3.5 O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný v celom rozsahu, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si nárok na ich náhradu neuplatnil, z dôvodu ktorého považoval odvolací súd dané rozhodnutie o náhrade trov konania v súlade aj s čl. 17 CSP.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. e) a f) CSP. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. e) CSP namietal, že v konaní rozhodoval zaujatý sudca súdu prvej inštancie (Z... PhD.) a rovnako aj senát odvolacieho súdu pod vedením predsedníčky (JUDr. B.). Zaujatosť sudcu prvej inštancie odôvodňoval najmä tým, že o jeho námietke zaujatosti zo dňa 7. novembra 2022 nebolo riadne rozhodnuté a sudca ju svojvoľne nepredložil na rozhodnutie nadriadenému súdu. Tvrdil, že sudca voči nemu konal pomstychtivo, zlomyseľne a nedôstojne, pričom ho mal opakovane ohovárať pred sudcami krajského súdu šírením nepravdivého tvrdenia, že ho dovolateľ označil za „TERORISTU“. Zaujatosť predsedníčky senátu odvolacieho súdu videl v údajnej pomste za jeho predchádzajúci úspech v konaní vedenom pod sp. zn. 10Co/87/2015.

4.1 V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ namietal odňatie možnosti konať pred súdom z dôvodu porušenia práva na kontradiktórne konanie, ktoré malo spočívať v opakovanom znemožnení nahliadnuť do pripojeného konkurzného spisu, čím mu bolo odopreté právo vyjadriť sa ku všetkým dôkazom.

5. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu nevyjadrila.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. Žalobca namietal nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré je podľa neho nedostatočné, nepresvedčivo a nekonzistentne odôvodnené. Odvolací súd sa podľa neho náležite nevysporiadal s jeho odvolacími námietkami, najmä s právom na slobodu prejavu a kritiku sudcu. Celkové konanie súdov nižších stupňov bolo poznačené prílišným formalizmom, ktorý bol v rozpore so zárukami spravodlivého procesu garantovanými čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Namietal aj porušenie svojich práv na slobodu slova, keďže súdy jeho kritiku voči konajúcemu sudcovi posúdili ako neprípustnú a viedli voči nemu konanie s cieľom cenzúry.

8. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v

ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

13. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

14. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

15. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

16. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda proces prejednávania sporu znemožňujúci strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaci možnosti jej aktívnej účasti na konaní (R 129/1999, rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

17. Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, nie ďalšie odvolanie. Dovolací súd nie je tretou inštanciou, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017). Dovolací súd rovnako pripomína, že dovolaním sa nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodení skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly má dovolací súd možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (napr. tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov atď.) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca namietal vo svojich podaniach zákonného sudcu opakovane (07. júla 2022, 08. júla 2022 a 11. júla 2022) a prvoinštančný súd dňa 12. júla 2022 predložil námietku zaujatosti na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave, ktorý podaním zo dňa 15. júla 2022, č. k. 14NcC/9/2022 - 287 vrátil spis súdu prvej inštancie bez rozhodnutia o nej s poukazom na ust. § 52 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 3 CSP, keďže námietka zaujatosti smerovala proti procesnému postupu sudcu, ako i z dôvodu absencie podstatných, zákonodarcom stanovených náležitostí.

19. Dôvodom pre vylúčenie sudcu je existencia takých okolností, ktoré zakladajú objektívne a legitímne pochybnosti o jeho nezaujatosti a nestrannosti. Subjektívny pocit strany sporu o zaujatosti sudcu nie je postačujúci. Ako konštantne judikuje Ústavný súd SR, „nemožno za dôvod na vylúčenie sudcu považovať jeho procesné rozhodnutia alebo právne názory vyjadrené pri rozhodovaní, pretože proti nesprávnemu procesnému postupu alebo rozhodnutiu sudcu zákon priznáva strane sporu ochranu formou riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov“ (napr. II. ÚS 107/02)

20. Dovolateľova argumentácia sa sústreďuje na údajné pochybenie súdu prvej inštancie pri rozhodovaní o jeho námietke zaujatosti. Odvolací súd sa s touto námietkou riadne vysporiadal a dospel k správnejmu záveru, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s § 53 ods. 1 a 3 CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (bod 32.) vyplýva, že na námietku zaujatosti neprihliadol, pretože bola jednak podaná po zákonom stanovenej lehote siedmich dní (§ 53 ods. 1 CSP) a jednak sa týkala výlučne procesného postupu a rozhodovacej činnosti sudcu (§ 53 ods. 3 CSP), čo nie je prípustným dôvodom na vznesenie námietky zaujatosti. Takýto postup je v súlade so zákonom, a preto tvrdenie dovolateľa, že o veci rozhodoval vylúčený sudca, nemá oporu v obsahu spisu ani v platnej právnej úprave.

21. Pokiaľ ide o osobné invektívy a urážlivé vyjadrenia dovolateľa na adresu sudcu, tieto samy osebe nezakladajú jeho zaujatosť, ale svedčia skôr o spôsobe vedenia sporu zo strany dovolateľa. Rovnako tvrdenie o zaujatosti predsedníčky senátu odvolacieho súdu je nepodloženou domnienkou dovolateľa bez akejkoľvek opory v objektívnych skutočnostiach.

22. Dovolateľ namietal, že mu bolo znemožnené nahliadnuť do pripojeného konkurzného spisu. Ide o závažné tvrdenie, avšak dovolateľ ho nekonkretizuje tak, aby bolo zrejmé, akým spôsobom táto skutočnosť reálne ovplyvnila jeho možnosť argumentovať vo veci samej. Jadrom sporu, ako správne konštatovali oba sudy nižšieho stupňa, bola absencia preukázania samotnej existencie nesprávneho úradného postupu, čo je otázka právneho posúdenia, nie primárne skutkových zistení z konkurzného spisu. Navyše, dovolateľ neuvádza, aké konkrétne skutočnosti by bol z tohto spisu schopný preukázať a ako by ovplyvnili konečné rozhodnutie.

23. Námietka nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu taktiež nie je dôvodná. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia (body 6 až 15) vyčerpávajúcim spôsobom zaoberal všetkými relevantnými odvolacími námietkami dovolateľa. Správne poukázal na to, že ťažisko odvolacej argumentácie spočívalo v námietke zaujatosti, s ktorou sa náležite vysporiadal. Skutočnosť, že odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou dovolateľa, nezakladá nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia. Ako uviedol aj odvolací súd s odkazom na judikatúru (napr. uznesenie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 209/04), súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Rozhodnutie odvolacieho súdu tieto parametre spĺňa.

24. Ani námietka porušenia slobody prejavu nie je dôvodná. Hoci sloboda prejavu zahŕňa aj právo na kritiku rozhodovacej činnosti súdov a postupu sudcov, táto sloboda nie je bezbrehá. Hrubo urážlivé, hanlivé a osobné útoky, ktoré nesúvisia s vecnou kritikou, nepoživajú ochranu.

25. Keďže dovolací súd nezistil existenciu vád v zmysle § 420 písm. e) a f) CSP, ktoré namietal dovolateľ, a ani iných vád, na ktoré by musel prihliadať z úradnej povinnosti (§ 440 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

26. Dovolací súd rozhodnutie o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalovanej neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.